

[Trafikministeren]

trafiksystem vil få en kontinuerlig udvikling efter en plan, og sådan at vi også ved, hvad det er, vi beslutter os for, når vi bl.a. beslutter os for elementer som det, hr. Tommy Dinesen er kommet med her.

Jeg vil gerne understrege – og det har jeg tidligere sagt i en debat om veje her – at vi fra regeringens side anskuer denne planlægning som et rullende element. Der kommer en redegørelse, som vil give os hovedingredienserne i det beslutningsgrundlag, som vil række mange år frem, sådan at den vil danne baggrund ikke alene for beslutninger, der træffes i næste folketingsssamling, men også i de følgende folketingsssamlinger. Elementer vil stadig væk blive bearbejdet, bl.a. af Transportrådet, sådan at den redegørelse, jeg vil komme med til efteråret, vil være starten på en rullende situation, hvor vi kører efter en trafikplanlægning, som der måtte vise sig et folketingsflertal for her. Det er den udvikling, jeg indbød Folketingets partier til at tage del i til efteråret.

(Kort bemærkning).

Køpke Christensen (FP):

Det er bare kort til hr. Tommy Dinesen. Det, jeg sagde, var, at man måske fra regeringens side burde overveje, om det ikke var økonomisk rentabelt at nedsætte afgifterne på biler som sådan for at få flere nye biler i systemet og dermed få sikkerheden forhøjet og færre uheld, der også vil give færre indlæggelser på sygehusene. Det var det, jeg nævnte. På den måde får man et bedre og mere sikkert system på landevejene. Dermed bliver der også bedre mulighed for den almindelige lønmodtager, den lille mand i samfundet, for at få en personbil. Det var det, jeg var inde på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 210:

Forslag til lov om erhvervsdrivende andelsvirksomheder.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Fremsat 25/2 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Industriministeren (Trøjborg):**

SF har med sit lovforslag om erhvervsdrivende andelsselskaber taget initiativ til en lovgivning for andelsselskaber. En lovregulering af andelsselskaber har gennem årene været drøftet ved forskellige lejligheder, men diskussionen om andelsselskaberne er i de senere år trådt i baggrunden til fordel for den hede diskussion, der har stået omkring aktieselskaberne. Jeg har ved flere lejligheder sagt, at tiden er inde til at overveje lovregler for de selskaber, der i dag ikke er lovregulerede, men som i kraft af deres store antal og økonomi er af væsentlig samfundsmæssig betydning. Jeg tænker her i første række på andelsselskaberne.

En række af de hensyn, der ligger bag de gældende selskabslove, gør sig også gældende i forhold til andelsselskaberne. Jeg skal blot nævne registrering, offentlighed, medarbejderindflydelse, regnskabsaflæggelse og revision. Også EF har taget dette emne op. EF-Kommissionen fremsatte sidste år forslag til en forordning om et europæisk andelsselskab. Efter forordningsforslaget skal et europæisk andelsselskab kunne operere på tværs af grænserne inden for EF. De fleste af de øvrige medlemsstater har lovgivet for andelsselskaber.

Den daværende socialdemokratiske industriminister tog i 1981 initiativ til at undersøge behovet for lovgivning for andelsselskaber. Spørgsmålet blev som bekendt indgående drøftet i udvalget vedrørende andelsselskaber, der afgav betænkning i 1986. Udvalgets flertal støttede en gennemgribende lovregulering af andelsselskaberne, der lagde sig tæt op ad aktieselskabsloven. Mindretallet, der bl.a. bestod af andelssektoren, fremlagde et mindre detaljeret lovudkast.

SF's lovforslag bygger i høj grad på mindretallets udkast. Forslaget indeholder regler om

[Industriministeren]

registrering og herudover kun få regler om et andelsselskabs organisation og virkemåde. SF søger med forslaget, må jeg sige, en velafbalanceret løsning.

Jeg tror, det er vigtigt at sige, at når vi bevæger os ind på et område, der hidtil ikke har været lovreguleret, er der meget, der taler for, at selskaberne ikke får alt for ufleksible rammer. Det er også vigtigt, når vi overvejer lovgivning på dette område, at tage hensyn til andelsselskabernes særegne struktur. Jeg vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at lovforslaget på en række punkter er uklart. Der er behov for, at en række forhold i forslaget underkastes en nærmere undersøgelse under hensyn til andelssektorens særlige opbygning. Jeg skal blot her nævne nogle få eksempler.

For det første må afgrænsningen af, hvilke selskaber der helt eller delvis skal være omfattet af en lovgivning, gennemgås nærmere. Dernæst mener jeg, at vi nærmere bør se på, hvordan vi i denne sektor sikrer medarbejderrepræsentation. De regnskabsmæssige bestemmelser for andelsselskaberne må også gennemarbejdes.

Til slut vil jeg nævne, at der er sket en række ændringer af selskabslovene siden 1986, som SF's forslag ikke tager højde for. Jeg kan f.eks. nævne regler om klagebehandling og registrering, og jeg kan tillige nævne, at den registrering, der skal ske af andelsselskaberne, naturligt må høre hjemme i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der i øvrigt administrerer den selskabsretlige lovgivning.

SF har med lovforslaget peget på et vigtigt område, som det både for regeringen og Folketinget er relevant at tage op. Jeg kan ikke på regeringens vegne tilslutte mig forslaget, men jeg vil i de kommende måneder nærmere undersøge reguleringsbehovet på dette område, og herefter vil vi i regeringen tage stilling til, hvorledes andelsselskaberne bør være reguleret.

Erling Olsen (S):

Sigtet med denne lovgivning, som SF foreslår, er rigtigt: at vi skal værne om andelsselskaberne; det er et stykke af dansk kultur. Men vi skal vel at mærke værne om de rigtige andelsselskaber og ikke om de falske, der i de senere år er opstået under a.m.b.a.-formen for at kravle ind under det begrænsede ansvar, for

at skaffe sig skattefordele og for at unddrage sig nogle offentlighedskrav. Jeg mener derfor, det er rigtigt, at vi skærper lovgivningen på nogle områder, som kan løse de problemer, der måtte være tilbage.

Jeg synes også, det i og for sig er naturligt, at SF tager fat i det forslag, som andelsselskaberne selv udarbejdede i 1986. Problemet er kun, at der faktisk er sket noget siden 1986, og at man altid kan spørge, om en bevægelse, der er vokset op nedefra, har brug for en meget skrap regulering fra oven. Vi er nået dertil nu, at de andelsselskaber, der stod bag formuleringen i 1986, ikke ønsker et lovforslag som det her fremsatte. Vi er også nået dertil, at medarbejderne i andelsselskaberne føler, at de efterhånden ved aftale har opnået en repræsentation, der måske nok kunne være bedre, men hvor de føler, at de ad aftalevej kan løse problemerne.

Jeg er derfor tvivlende over for, om vi skal vedtage en lov i denne form, men jeg er meget indstillet på, at vi i øvrigt – hvad jeg også ved skatteministeren arbejder med – strammer skattelovgivningen, sådan at vi undgår de misbrug af a.m.b.a.-formen, som nogle af de såkaldte falske andelsselskaber praktiserer. Jeg mener også, det må være helt naturligt, at vi i regnskabs- og revisionslovgivningen kræver, at andelsselskaber laver koncernregnskaber. Og jeg mener, det vil være rimeligt at overføre en række af de krav med hensyn til bestyrelsens pligter og ansvar, som vi fik indført i aktieselskabslovgivningen.

Derfor er vores indstilling til dette her, at vi synes, SF har rejst en nyttig debat. Vi vil meget gerne overveje disse problemer, men vi tror nok, at vi måske bør finde løsningen i andre dele af lovgivningen. Men vi går ind i udvalgsarbejdet for at drøfte de problemer, SF har rejst, og vi synes som sagt, at sigtet med SF's forslag er rigtigt.

Flemming Hansen (KF):

Det forslag, SF har fremsat, indledes med temmelig mange bemærkninger om skatteforhold og andelsselskaber. Men jeg vil gerne understrege, at det ikke er det, lovforslaget i princippet drejer sig om, og jeg skal undlade at kommentere det, for De Konservatives synspunkter på det område er ganske velkendte.

Med hensyn til selve forslaget mener vi ikke, det er nødvendigt med et forslag som dette her,

[Flemming Hansen]

og derfor afviser vi det. Vi har to principielle grunde. Vi mener, at den enkelte virksomhed skal have frihed til at tilpasse sig vilkårene på markedet, når det drejer sig om én mand én stemme-princippet. Det samme gælder, når det drejer sig om medarbejderrepræsentation, hvor vi bestemt ikke er afvisende over for det og da også ved, at en masse andelselskaber har medarbejdere i deres bestyrelse.

Vi afviser derfor forslaget, men jeg er enig med industriministeren i, at det er et område, hvor man godt kan have behov for en ganske grundig debat på et eller andet tidspunkt, og den ser vi frem til. Men vi afviser altså dette forslag.

Svend Erik Hovmand (V):

Siden Koktvedgaardudvalgets betænkning i 1986 har der været ro omkring spørgsmålet vedrørende andelslovgivning, simpelt hen fordi der ikke er behov for en lovgivning af denne art.

Det er almindeligt anerkendt, at en uniformering af andelsvirksomhederne vil tilføje denne sektor af dansk erhvervsliv ubodelig skade. Hver andelsvirksomhed har hidtil haft frihed til at finde frem til de regler, der passede den bedst. Der er med andre ord tale om en broget mangfoldighed. Den frihed har givet plads for initiativ og respekt for den enkelte andelsvirksomheds egenart og er helt central og noget meget værdifuldt i selve andelstanken.

På den baggrund har jeg svært ved at se, hvorfor SF, som erklærer sig positiv over for andelsbevægelsen, har følt trang til at profilere sig med dette forslag. Jeg anerkender gerne det saglige arbejde, der ligger bag forslaget udformning, og er selvsagt ikke blind for, at der af og til kan være omtale af visse mindre flatterende forhold i andelsbevægelsen, som det også har været tilfældet med virksomheder under andre selskabsformer.

Men ingen af disse forhold berettiger efter min opfattelse til, at vi nu skulle kaste os ud i et fundamentalt angreb på hele den berømte danske andelsbevægelses adelsmærke, nemlig frihed under ansvar, så meget mindre som de specielle forhold, SF påpeger, absolut ikke giver anledning til nyt overflødigt lovmageri på et område, der gennem mere end 100 år har bevist, at man sagtens kan klare sig foruden.

Selv i Arne Larsen-udvalgets betænkning, der kom kort før jul, har der ikke været anvist eksempler på misbrug.

Hvad angår medarbejderrepræsentationen, som SF peger på, er forholdet det, at dette allerede er en realitet i de større selskaber, som SF's forslag retter sig imod, og det er oven i købet gennemført på frivillig basis både i bestyrelser og i repræsentantskaber. Faktisk er man på visse områder længere fremme, end man er inden for aktieselskaberne.

Skulle der være enkelte regnskabstekniske problemer, kan de klares meget enkelt gennem f.eks. årsregnskabsloven, i stedet for at vi skulle give os til at lave en helt ny reguleringslovgivning, der kun ville bidrage til nyt bureaukrati og nye omkostninger.

I det hele taget forstår jeg ikke, hvorfor SF med sin udtalt positive holdning til andelselskaberne kaster sig ud i en ny debat om denne sag så mange år efter, at den faktisk er blevet begravet, og slet ikke, at man vil bruge det ufinne kneb at anvende andelsbevægelsens afværgedagsorden i forhold til Koktvedgaardudvalgets detaljerede andelslovgivning som alibi for at føre sig frem på dette område.

Derimod forstår jeg godt, at andelsbevægelsen efterhånden er ved at være en smule træt af SF's megen omsorg for dens selskabsform. Med en lettere omskrivning af det gamle ord-sprog kunne man sige: Fri mig for mine såkaldte venner, mine fjender kan jeg sagtens selv klare.

Med disse bemærkninger behøver jeg næppe yderligere at understrege, at Venstre er imod nærværende forslag.

Kim Behnke (FP):

Når regeringer eller partier giver sig i kast med at lave helt ny lovgivning, skal man altid være særlig opmærksom på, om denne nye lovgivning betyder en yderligere regulering af vores samfund, måske oven i købet en regulering, der ikke er behov for.

Efter Fremskridtspartiets opfattelse er der på alt for mange områder alt for meget regulering i det danske samfund. Vi har lovbestemmelser og snørklede paragrafformuleringer, hvor man nærmest har på fornemmelsen, ja, man ser ligefrem for sig, hvordan de politikere eller embedsmænd, der har lavet formuleringerne, har siddet og grinet i deres stille sind

[Kim Behnke]

ved tanken om, hvordan almindelige mennesker er nødsaget til at søge særlig juridisk bistand for overhovedet at kunne forstå lovgivningen. Ofte er det, fordi lovgivningen er blevet så detaljeret, at den enkelte borger eller erhvervsvirksomhed fuldstændig mister muligheden for at have overblik over tingene.

Med disse indledende bemærkninger mener jeg også, at SF nok har grebet opgaven an ud fra en målsætning om at lave en lovgivning, der var enkel og let forståelig, men jeg synes ikke, det er faldet særlig heldigt ud. Nogle af de løsningsmodeller, SF anviser her, er løsningsmodeller, som skaber tvivl.

Når der f.eks. i § 10, stk. 4, kan stå:

»Bestemmelserne i årsregnskabsloven om indhold af årsregnskab og årsberetning og bestemmelserne i aktieselskabslovens kapitel 11 om revision og granskning finder med de fornødne tilpasninger tilsvarende anvendelse i erhvervsdrivende andelsvirksomheder« – hvordan skal andelsvirksomheden så forholde sig? Hvad er »fornødne tilpasninger«? Det er upræcist, og det er med til at skabe usikkerhed både hos andelsvirksomheden og hos virksomhedens revisor.

Vi mener også, at diskussionen i § 13, stk. 3, om bekendtgørelse i Statstidende og om, hvorvidt Statstidende nu er kommet til tiden osv., er en unødigt statslig regulering.

Med hensyn til selve hovedspørgsmålet, som SF tilsyneladende er vældig optaget af, nemlig spørgsmålet om at sikre kraftigere medarbejderrepræsentation i de besluttede organer i andelsbevægelsen, lægger SF ikke skjul på, at det er hovedårsagen. Der skal jeg også love for, at medarbejderne får, så hatten passer. Men hvad der ikke bliver gjort nogen som helst overvejelser om, er, hvilke konsekvenser det skal have, hvis disse mange medarbejderrepræsentanter er udslagsgivende beslutningstagere med det resultat, at andelshaverne pålægges økonomiske belastninger. Så er det altså medarbejderrepræsentanterne, der via deres mangfoldighed i de ledende organer kan gå ind og pålægge andelshaverne nogle økonomiske forpligtelser. Det er efter vores mening en uacceptabel situation.

I det hele taget mener vi, at den bedste måde at regulere dette område på er via andelsselskabernes vedtægter, som selvfølgelig skal respektere gældende lovgivning. Men vedtægter-

nes mangfoldighed i andelsselskaberne vil gøre, at andelsbevægelsen stadig væk er en mangfoldig bevægelse.

Vi har også undret os lidt over, at SF har udvalgt nogle særlige områder, boligselskaber, el- og varmeforsyningsselskaber osv., som ikke skal være omfattet, men der er ingen forklaring på, hvorfor lige præcis de områder ikke skal være omfattet af denne lovgivning.

Der er også i spørgsmålet om detaljeringsgraden overvejelser om, hvordan brevpapiret skal se ud i en andelsvirksomhed. Det er en detaljeregulering af vores samfund, som vi kun kan tage afstand fra.

Endelig mener vi også, at beløbsgrænsen på 1 mio. kr. er helt uhensigtsmæssig at have stående i en lovtekst. For det første vil der kunne spekuleres i beløbsgrænsen. For det andet er den beløbsgrænse særdeles relativ. Om 10 år er beløbsgrænsen ikke det samme værd, som den er i dag. Det er den ene form for relativitet. Den anden er, hvad omsætning er i en andelsvirksomhed. Det vil SF sikkert have én definition af, men mange andelsvirksomheder har måske i deres virke en anden definition, og så kan der spekuleres i beløbsgrænsen.

Kort og godt: Fremskridtspartiet kan ikke støtte forslaget.

Lone Dybkjær (RV):

Indtil videre kan man ikke sige, at SF har haft udpræget medløb med sit forslag. Jeg kan heller ikke støtte forslaget fra SF, men vil henholde mig til det, industriministeren har sagt, nemlig at der er behov for en afklaring på dette område.

Jeg er ikke sikker på, at SF har fundet den rigtige afklaring, selv om man har taget udgangspunkt i mindretalsforslaget fra den betænkning, der kom i 1986. Men jeg synes, det er vigtigt, at vi får det drøftet. Jeg synes også, det er vigtigt, at vi drøfter hele andelstankegangen. Det er jo ikke SF ukendt, at vi tidligere fra Det Radikale Venstres side har slået på, at det var urimeligt, at der ikke var en beskatning af andelsselskaberne, men det er altså ikke den vej, SF er gået.

Men en afklaring af udviklingen for andelsvirksomheder synes vi er nyttig, og vi vil derfor se frem til, at regeringen vil præsentere en sådan afklaring.

Merethe Due Jensen (KRF):

Jeg er principielt enig med SF i, at der er behov for klarhed, når det gælder erhvervsdrivende andelsselskaber. Andelstanken er sund og god, og det er yderst uheldigt, at det forekommer, at visse andelsselskaber spekulerer i udnyttelse af en lovgivning stik imod hensigten.

Derfor bør der ryddes op, så misbrug undgås. Om det skal ske ved en regulær lovændring eller ved en regulering af de eksisterende love, kan være vanskeligt at afgøre, men nu har der været røre om dette område i mange år, og det vil være praktisk med en snarlig afklaring.

Det er regeringens opfattelse, at man i første omgang skal nøjes med en undersøgelse af behovet for regulering på området og undgå en egentlig lovgivning. Det vil vi i Kristeligt Folkeparti slutte os til, og vi vil så afvente resultatet af ministerens undersøgelse med henblik på en senere lovregulering.

Jeg skal derfor meddele, at Kristeligt Folkeparti på dette grundlag ikke kan støtte SF's forslag.

Rahbæk Møller (SF):

Det skal ikke skjules, at vi i SF i nogen tid har været spændt på, hvad der ville ske, når vi nu atter havde fået en socialdemokratisk ledet regering. Ville Socialdemokratiet vende tilbage til tiden før den borgerlige regering, hvor det var helt typisk, at når SF kom med et forslag, som indlysende lå tæt op ad Socialdemokratiets, ville Socialdemokratiet komme med mange rosende ord, men finde en eller anden grund til at afvise det og så selv året efter komme med noget, der stort set var det samme?

Om det vil blive sådan eller ej, er jeg spændt på. Det er ikke sikkert, men der er noget ved denne første behandling, der tyder på, at det i hvert fald på dette område er regeringens hensigt at vende tilbage til denne fremgangsmåde.

Ministeren havde mange smukke ord. Han talte endda om en velfalbalanceret løsning, og jeg forstod på det hele, at ministeren var fuldkommen enig i hensigten med forslaget, men mente, at der var tekniske problemer, uden at det dog gik op for mig, hvad de tekniske problemer bestod i. Det blev nævnt f.eks., at der skulle være problemer med medarbejderrepræsentationen. Men der er medarbejderrepræsentation i det forslag, vi er kommet med,

og hvad problemet egentlig skulle være med den form, vi har foreslået, fremgik ikke af ministerens tale. Men vi må jo se at få opklaret under udvalgsbehandlingen, hvilke tekniske anker ministeren egentlig har, for som sagt fremgik det ikke af det, han sagde. Jeg vil i øvrigt lige nævne et konkret punkt, nemlig at ministeren sagde, at registreringerne skulle ske i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Vi har brugt ordet Andelsregisteret, men her tænker vi selvfølgelig på det samme som ministeren, så hvis dette ordvalg er et problem, skal det da ikke skulle os ad.

Hr. Erling Olsen bevægede sig af naturlige grunde lidt i samme baner som ministeren, men benyttede nogle andre argumenter. Et af dem var, at der er sket noget siden 1986, og at andelsselskaberne selv ikke ønsker lovgivning nu, hvilket de angiveligt skulle have ønsket i 1986. Det er en misforståelse; landmændenes andelsselskaber har aldrig nogen sinde ønsket lovgivning, heller ikke i 1986. De var meget, meget bange for – hvad jeg godt forstår – at de skulle blive påtvunget et regelsæt, der var skrevet af efter aktieselskabsloven og ville være fuldkommen uhåndterligt for dem, og for at gardere sig, hvis der nu skulle være flertal for et eller andet, lavede de et væsentlig mindre detaljeret mindretalsforslag, som vi har taget udgangspunkt i. Men heller ikke dengang ønskede andelsselskaberne at benytte sig af dette, og det gør de fortsat ikke. Det er jeg fuldt ud vidende om.

Når det angår medarbejderrepræsentation, er det jo rigtigt, at der findes medarbejderrepræsentation i de fleste andelsselskaber i dag. Det har holdt hårdt nogle steder, men det bør vel være en menneskeret ligesom i andre selskaber. Hvorfor skulle det ikke være det? Er det ikke et socialdemokratisk standpunkt, at hvis medarbejderne ønsker det, er det simpelt hen noget, man har?

Hr. Flemming Hansen kunne ikke støtte lovforslaget, hvilket i øvrigt undrede mig. Der har jo været en traditionel forskel på Venstre og De Konservative. De Konservative har selvfølgelig været knyttet til aktieselskaber og Venstre mere til andelsselskaber; men jeg forstår, at i Det Konservative Folkeparti mener man nu, at aktieselskaberne skal have en endda meget detaljeret lovgivning, mens andelsselskaberne overhovedet ikke skal have nogen som helst

[Rahbæk Møller]

lovgivning. Jeg tror, det er en ny konservativ holdning, som hr. Flemming Hansen her gav udtryk for.

Derimod var det ikke en ny holdning hos Venstre, hr. Svend Erik Hovmand gav udtryk for. Den har vi hørt før, den er meget kendt, men ordvalget undrede lidt. F.eks. talte hr. Svend Erik Hovmand om den brogede mangfoldighed i andelsselskaberne og om initiativ og respekt, at det var meget værdifuldt, og at det ville gøre ubodelig skade at fjerne det. Det er jo for så vidt rigtigt, når vi ser på den del af andelsbevægelsen, som er selvgroet og har kunnet indrette sig efter vilkårene, og det er jo også derfor, at vi ikke kommer med en detaljeret lovgivning, men en forholdsvis lidt detaljeret lov. Men det initiativ, som hr. Svend Erik Hovmand taler om, har altså også givet sig udtryk i andelsselskaber, som ikke har noget med andelssagen at gøre, som hedder et eller andet med a.m.b.a., og som man kan støde på rundt om i byerne. De bruger kun denne form, fordi de slipper for enhver form for regulering, og så har de i øvrigt aldrig hørt om én mand én stemme-princippet. Der er måske kun to andelshavere, for der står ikke noget i nogen lov om, at der skal være et vist antal andelshavere. Den type andelsselskaber, som intet har med andelsbevægelsen at gøre, men kun misbruger navnet, burde hr. Svend Erik Hovmand, Venstre og SF have en fælles interesse i at få fjernet, og det kan man altså kun gøre ved simpelt hen at lave en lov, der fastslår, at for at der kan være tale om et andelsselskab, skal visse grundlæggende og karakteristiske principper være opfyldt. Jeg tror, det ville gavne andelsbevægelsen, hvis det blev gennemført.

Jeg skal også tilføje, at jeg taler meget med folk fra andelsbevægelsen, og de er jo ikke enige om det her. Der er nogle, der kan se et større behov for at få fjernet de brodne kar, end andre kan.

Hr. Kim Behnkes indlæg undrede for så vidt ikke. Hr. Kim Behnke talte imod yderligere regulering, og det er jo god fremskridtspolitik, men erkendte dog samtidig, at vores forslag var enkelt og letforståeligt. Hr. Kim Behnke nævnte et par punkter, som skulle give anledning til vanskeligheder, men jeg tror ikke, det er rigtigt. At der siges, at en lovbestemmelse i aktieselskabsloven skal anvendes med passende tilpasninger, er jo rimelig indlysende. Hvis

der f.eks. tænkes på en bestyrelse eller andre bestemte organer, er de altså lidt anderledes sammensat i et aktieselskab end i et andelsselskab, så jeg tror ikke, at hr. Kim Behnkes indvendinger holder vand.

Fru Lone Dybkjær indlæg undrede mig simpelt hen. For det første sagde fru Lone Dybkjær, at det er urimeligt, at der ikke sker en beskatning af andelsselskaber. Det var et ejendommeligt udsagn af flere grunde, bl.a. fordi andelsselskaber virkelig bliver beskattet. Andelsselskaber betaler skat, det sker bare efter andre principper end for aktieselskabernes vedkommende, men de betaler faktisk skat.

Men fru Lone Dybkjær mener åbenbart, at der skal ske en beskatning efter selskabsskatte-reglerne af andelsselskaberne. En sådan sætning ville give mening, og i så fald er det helt nyt at høre De Radikale sige dette, for det har aldrig været radikal politik før. Jeg har i hvert fald ikke hørt det fra denne talerstol; jeg har altid forstået, at De Radikale ønskede at bevare andelsselskaberne og ikke beskattede dem som aktieselskaber. Nu handler dette lovforslag ikke om skat, men vi må bare ikke glemme, at hvis vi indfører almindelig selskabsbeskatning af andelsselskaberne, lukker vi dem. Det vil gå ligesom med sparekasserne: De store andelsselskaber vil se sig om efter en anden fordel, nemlig at give konkurrencesamfundet muligheden for kapitaltilførsel og blive omdannet til aktieselskaber. Spørgsmålet er altså, om vi vil have en andelssektor eller ej, om vi vil beholde de nuværende skatteregler, og det ønsker vi.

Fru Merethe Due Jensen kom egentlig med mange fornuftige betragtninger, synes jeg. Hun mente, det var uheldigt, at der bliver spekuleret; hun ønskede at bevare de rigtige andelsselskaber og fjerne bæremen, men kunne af en eller anden grund ikke tilslutte sig, at det skulle ske ved lovgivning. Men så ved jeg altså ikke, hvordan det skal ske; når man ingen lovregler har, er det da indlysende, at folk vil benytte sig af de muligheder, der er. Den eneste mulighed for at forhindre, at selskaber, der ikke har noget med andelsselskaber at gøre, gør brug af navnet, er at have en lov, der siger, at et andelsselskab skal opfylde de og de krav, for ellers har vi ikke noget våben.

Jeg skal slutte af med at sige, at jeg er en lille smule skuffet. Jeg troede egentlig, vi havde fået

[Rahbæk Møller]

en bedre debat i dag, men jeg kunne da glæde mig over, at i hvert fald Socialdemokratiet og SF har erklæret sig enige i målsætningen, og det er da altid noget.

(Kort bemærkning).

Erling Olsen (S):

Jeg synes ikke, hr. Rahbæk Møller har grund til at være skuffet. Vi er enige i, at der skal være forskel på beskatningen af andelsselskaber og aktieselskaber, fordi andelsselskaber ikke har samme adgang til kapitaltilførsel. Vi er også enige med hr. Rahbæk Møller i, at der er problemer med de falske a.m.b.a.'er, men vi mener, at det kan og skal klares gennem skattelovgivningen.

Vi er ligeledes enige om, at der er behov for offentliggørelse af koncernregnskabsoplysninger i større omfang. Vi er enige om, at der er behov for præcisering af bestyrelsernes opgaver og ansvar, og vi er for så vidt også enige med hr. Rahbæk Møller i, at 1986-forslaget fra andelsselskaberne var det, vi her i Tinget ville kalde noget i retning af en afværgedagsorden. Man sagde noget i retning af: All right, skal vi endelig have en lov, vil vi kunne leve med den; men man ønskede den ikke rigtig.

For så vidt angår medarbejderrepræsentationen er vores standpunkt først og fremmest dikteret af, at da det efter 1986-redegørelsen viste sig, at man ikke kunne få en andelslovgivning, tog NNF en række forhandlinger med andelsselskaberne og nåede frem til noget aftalereguleret. Vi synes, det ville være mærkeligt, når nu lønmodtagerne er gået ind på at løse problemet ved aftaler, at de ikke fik en chance for at føre det igennem ad den vej; det skal man vente på efter vores mening.

Men jeg synes, at hr. Rahbæk Møller har pegt på nogle alvorlige problemer i det forslag, vi behandler i dag. Vi har erklæret os villige til at tage dem op i udvalget, og det er vi altså fortsat.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Der var en uklarhed i hr. Erling Olsens udsagn. Han sagde, at man skulle skille fårene fra bukkene ved hjælp af skattelovgivningen, og i hvert fald så vidt jeg forstod på ministeren, er det ministerens opfattelse, at vi på et eller andet tidspunkt nok skal have en egentlig lov.

Jeg vil godt nævne et enkelt eksempel, der gør det nødvendigt med en lov. Det er rigtigt, at medarbejderrepræsentationen ser ud til at blive indført frivilligt de fleste steder, men tag et andet bærende princip, nemlig én mand én stemme-princippet. For det første er der faktisk nogle af de klassiske andelsselskaber, hvor det er forsvundet. Der er afsagt en dom om gager i Ålborg, som Andelsudvalget har anket og forhåbentlig vil få ændret, men dommen står ved magt foreløbig, og det vil sige, at det princip er i skred.

Hvad angår de forskellige fidusforetagender, der dukker op, er der jo ikke nogen, der overhovedet kan tvinge dem til at bruge dette hævdvundne princip. Og hvis man er enige om, at et andelsselskab skal respektere én mand én stemme-princippet, må den slags selskaber kaldes noget andet. Vi har jo masser af andre selskabsformer til brug for dem, der ikke ønsker at bruge dette princip, men det er altså netop det, der karakteriserer andelsselskaberne. Og det kan nu en gang kun sikres ved at gennemføre en egentlig lovgivning, der siger, at et andelsselskab bl.a. bygger på én mand én stemme-princippet.

(Kort bemærkning).

Erling Olsen (S):

Også vi mener, at én mand én stemme-princippet er noget helt afgørende for andelsvirksomhederne. Vi vil se meget afslappet på, hvilken type lovgivning det skal indføres i, hvis man skal have bremsset misbrugene, og jeg tror, at vi må snakke om det under udvalgsarbejdet.

Når jeg i øvrigt tog ordet, var det, fordi fru Sonja Albrink, der har måttet forlade salen, har bedt mig sige, at CD også meget gerne vil kigge på de problemer, som hr. Rahbæk Møller har rejst, men at man i CD ikke er indstillet på at støtte lovforslaget i den form, det har nu.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Grove):

[Anden næstformand]

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Anden næstformand (Grove):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget for Forretningsordenen har afgivet beretning om »Ambisagen«.
(Beretning nr. B 3).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Dansk Interparlamentarisk Gruppens bestyrelse (3/2 93):

Udtræder: H. P. Clausen (KF)

Nyt medl.: Henning Rasmussen (S)

Dansk Interparlamentarisk Gruppens bestyrelse:
(Rettelse 16/3 93, se sp. 5118).

Udtræder: Helle Degn (S) (i stedet for Helen Beim (S))

Udvalget for Forretningsordenen (16/3 93):

Udtræder: Aage Brusgaard (FP)

Nyt medl.: Pia Kjærsgaard (FP)

Udtræder: Bente Juncker (CD)

Nyt medl.: Sonja Albrink (CD)

Udvalget vedrørende Grønlandslove (16/3 93):

Udtræder: Ole Donner (FP)

Ny stedf.: Poul Nødgaard (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 18. marts 1993, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 17.13
